Створення та діяльність громадської ради

Департамент інформації та комунікацій з громадськістю
Секретаріату Кабінету Міністрів України

Громадська рада –

це тимчасовий консультативно-дорадчий орган, утворений при органі виконавчої влади для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.

Основні нормативно-правові акти

Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»:

- Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у мм. Києві та Севастополі державній адміністрації;
- Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики.

Постанова Кабінету Міністрів від 5 листопада 2008 р. № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади»:

- Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади.

Хто може увійти до складу громадської ради

Представники зареєстрованих в установленому порядку та таких, що провадять діяльність на території України

- громадських об'єднань;
- релігійних організацій;
- благодійних організацій;
- професійних спілок та їх об'єднань;
- творчих спілок;
- асоціацій;
- організацій роботодавців та їх об'єднань;
- недержавних засобів масової інформації.

Типове положення не містить обмежень щодо входження до складу громадської ради за територіальною ознакою

До складу
громадської ради при міністерстві,
іншому центральному органі виконавчої влади
можуть бути обрані представники інститутів громадянського суспільства, які провадять свою діяльність у сфері, що пов'язана з діяльністю відповідного органу, та в статуті (положенні) яких визначені відповідні цілі та завдання діяльності.

Обмеження членства у громадській раді

До складу громадської ради не можуть бути обрані народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим та місцевих рад, посадові особи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування.

Строки підготовки установчих зборів (1)

- **За 60 днів до проведення установчих зборів** органом виконавчої влади утворюється ініціативна група.

- **Протягом 5 робочих днів з дня утворення ініціативної групи** органом виконавчої влади оприлюднюється персональний склад ініціативної групи.

- **Не пізніше ніж за 45 календарних днів до проведення установчих зборів** органом виконавчої влади оприлюднюється повідомлення про дату, час, місце, порядок проведення установчих зборів, вимог до членства в громадській раді відповідно до Типового положення, порядку подання заяв для участі в установчих зборах, відомостей про склад ініціативної групи, інформації щодо відповідальної особи (прізвище, ім'я, електронна адреса та номер телефону).

- **За 30 календарних днів до проведення установчих зборів** приймання заяв для участі в них припиняється.

Строки підготовки установчих зборів (2)

- **Не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення установчих зборів** інформування інститутів громадянського суспільства про виявлені невідповідності поданих документів вимогам Типового положення з пропозицією усунути їх протягом 7 календарних днів.

- **За 7 календарних днів до проведення установчих зборів** складаються списки кандидатів до складу громадської ради (список 1) та представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах (список 2).

- **За 3 робочих дні до проведення установчих зборів** оприлюднюється уточнена інформація про дату, час, місце проведення установчих зборів, список 1, список 2, інформація про результати діяльності інститутів громадянського суспільства, які делегували своїх представників для участі в установчих зборах, біографічні довідки представників інститутів громадянського суспільства, які братимуть участь в установчих зборах.

Ініціативна група формується:

- органом виконавчої влади, якщо при ньому не було утворено громадської ради або повноваження громадської ради припинені достроково, не пізніше ніж за 60 днів до визначеної дати проведення установчих зборів;

- органом виконавчої влади, якщо при ньому вже утворена громадська рада, не менш ніж за 60 днів до закінчення строку її повноважень (з урахування пропозицій громадської ради).

Формування ініціативної групи з підготовки та проведення установчих зборів

- персональний склад ініціативної групи затверджується наказом (розпорядженням) органу виконавчої влади;

- персональний склад ініціативної групи орган виконавчої влади оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті протягом 5 робочих днів з дня її утворення.

Інститут громадянського суспільства може звернутися до органу виконавчої влади з пропозицією включити його представника до складу ініціативної групи.

Склад ініціативної групи:

- делеговані члени діючої громадської ради (якщо її повноваження не були припинені достроково);
- представники інститутів громадянського суспільства, які не представлені у складі громадської ради;
- представники органу виконавчої влади, при якому утворюється громадська рада.

Очолити ініціативну групу може представник як органу виконавчої влади, так і інституту громадянського суспільства.

Робота ініціативної групи з підготовки та проведення установчих зборів (1)

Ініціативна група за погодженням з органом виконавчої влади:

- визначає дату, час, місце, порядок проведення установчих зборів та готує відповідне інформаційне повідомлення;
- розробляє порядок подання заяв для участі в установчих зборах, форми заяви та інших документів, що мають до неї додаватися;
- визначає відповідальну особу за збір та реєстрацію документів;
- проводить аналіз документів, отриманих від інститутів громадянського суспільства, на предмет відповідності вимогам, визначеним Типовим положенням;

Робота ініціативної групи з підготовки та проведення установчих зборів (2)

- визначає інститути громадянського суспільства, документи яких не відповідають вимогам Типового положення, та не пізніше ніж за 15 календарних днів до проведення установчих зборів письмово та в електронній формі інформує їх про необхідність усунення недоліків протягом 7 календарних днів;

- складає за 7 календарних днів до проведення установчих зборів список кандидатів до складу громадської ради та список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови;

- готує бюлетень для рейтингового голосування;

- готує порядок проведення установчих зборів;

- уповноважує одного з членів ініціативної групи відкривати установчі збори.

Документи, що подаються для участі в установчих зборах

- Заява у довільній формі, підписана уповноваженою особою керівного органу інституту громадянського суспільства.

До заяви додаються:

- рішення, прийняте у порядку, встановленому установчими документами інституту громадянського суспільства, про делегування для участі в установчих зборах представника, який одночасно є кандидатом на обрання до складу громадської ради;
- біографічна довідка делегованого представника інституту громадянського суспільства із зазначенням його прізвища, імені, по батькові, посади, місця роботи, посади в інституті громадянського суспільства, контактної інформації;
- копія виписки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій та витяг із статуту (положення) інституту громадянського суспільства щодо цілей і завдань його діяльності, засвідчені в установленому порядку;
- інформація про отримання інститутом громадянського суспільства як володільцем бази персональних даних його членів згоди делегованого ним представника на обробку його персональних даних;
- інформація про результати діяльності інституту громадянського суспільства (відомості про проведені заходи, реалізовані проекти, виконані програми, друковані видання, подання інститутом громадянського суспільства відповідному органу письмових обґрунтованих пропозицій і зауважень з питань формування та реалізації державної політики у відповідній сфері та інформування про них громадськості тощо) протягом року до дня подання заяви (у разі, коли інститут громадянського суспільства працює менше року, за період діяльності);
- відомості про місцезнаходження та адресу електронної пошти інституту громадянського суспільства, номер контактного телефону.

Орган виконавчої влади зобов'язаний оприлюднити на своєму веб-сайті та в інший прийнятний спосіб:

➢ відомості про персональний склад ініціативної групи	протягом 5 робочих днів з дня утворення ініціативної групи
➢ повідомлення про дату, час, місце, порядок проведення установчих зборів; ➢ порядок подання заяв для участі в установчих зборах; ➢ відомості про склад ініціативної групи та прізвище, ім'я, електронну адресу, номер телефону відповідальної особи	не пізніше ніж за 45 календарних днів до проведення установчих зборів
➢ список кандидатів до складу громадської ради; ➢ список представників інститутів громадянського суспільства, яким відмовлено в участі в установчих зборах, із зазначенням підстави для відмови; ➢ інформацію про результати діяльності інститутів громадянського суспільства, чиї делегати братимуть участь в установчих зборах; ➢ біографічну довідку делегованих до участі в установчих зборах представників; ➢ уточнену інформацію про дату, час та місце проведення установчих зборів	за 3 робочих дні до проведення установчих зборів
➢ протокол установчих зборів	протягом 3 робочих днів з надходження протоколу
➢ склад громадської ради, затверджений відповідним рішенням органу	протягом 3 робочих днів після затвердження складу

Проведення рейтингового голосування

Обрання до складу громадської ради здійснюється шляхом проведення **рейтингового голосування за осіб, які особисто присутні на установчих зборах** та кандидатури яких внесені інститутами громадянського суспільства.

Рейтингове голосування – це спосіб голосування **одночасно по всіх особах, включених у бюлетень для голосування,** при якому особа, яка голосує, має віддати свій голос тільки за таку кількість кандидатів, скільки є вакантних місць для обрання.

Обраними вважаються особи, за яких була віддана більша кількість голосів.

Найпростіший спосіб проведення рейтингового голосування передбачає позначення голосуючими у бюлетені кандидатів, які, на їхню думку, мають працювати у громадській раді. При цьому обирається лише така кількість кандидатів, яка не є більшою, ніж встановлений кількісний склад громадської ради (**не більше 35 осіб**).

За результатами підрахунку голосів визначається рейтинг усіх кандидатів – складається список кандидатів у порядку зменшення кількості поданих за них голосів. Кандидати, які очолюють цей список, у кількості, що дорівнює встановленому кількісному складу громадської ради, вважаються обраними до ради.

Дострокове припинення діяльності громадської ради

Орган виконавчої влади видає наказ (розпорядження) про дострокове припинення діяльності громадської ради у разі:

- коли засідання громадської ради не проводилися протягом двох кварталів;
- невиконання громадською радою без об‘єктивних причин більшості заходів, передбачених річним планом її роботи;
- прийняття відповідного рішення на її засіданні;
- реорганізації або ліквідації органу.

Зміни у складі громадської ради

- У разі припинення будь-якою особою членства у громадській раді її місце займає наступний за черговістю кандидат до складу громадської ради, який набрав найбільшу кількість голосів за результатами проведення рейтингового голосування на установчих зборах.

- Рішення про це приймається на найближчому засіданні громадської ради.

- Зміни у складі громадської ради затверджуються рішенням органу на підставі протоколу засідання громадської ради.

Доукомплектування складу громадської ради

Доукомплектування складу громадської ради здійснюється органом виконавчої влади, якщо:

- не менш як за один рік до закінчення повноважень громадської ради черговість для набуття в ній членства вичерпана;

- чисельність членів громадської ради становить менше половини від її загального складу, визначеного на установчих зборах.

Взаємодія громадської ради з органом виконавчої влади під час планування ним консультацій з громадськістю

Під час підготовки річного орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю громадська рада:

- розглядає на своєму засіданні проект орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на наступний календарний рік, наданого їй (безпосередньо або електронною поштою) органом виконавчої влади;

- готує та подає на розгляд органу пропозиції щодо орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю;

- вимагає від органу виконавчої влади інформацію про результати врахування поданих громадською радою пропозицій до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю;

- подає органу виконавчої влади пропозиції щодо проведення консультацій з громадськістю, не передбачених орієнтовним планом.

Участь громадської ради у проведенні органом виконавчої влади консультацій з громадськістю

Громадська рада:

- отримує від органу виконавчої влади проекти нормативно-правових актів, що потребують обговорення, та інформаційно-аналітичні матеріали до них **у 3-денний строк** після початку таких консультацій;

- делегує на запрошення органу виконавчої влади своїх представників для участі у заходах у рамках консультацій з громадськістю;

- може провести своє засідання в рамках публічного громадського обговорення, організованого органом виконавчої влади;

- подає на розгляд органу виконавчої влади пропозиції, що стосуються діяльності органу.

Розгляд рішень громадської ради органом виконавчої влади

Рішення громадської ради мають рекомендаційний характер та враховуються у діяльності органу виконавчої влади.

Рішення органу виконавчої влади за результатами розгляду пропозицій громадської ради повинно **не пізніше, ніж у десятиденний строк** після його прийняття в обов'язковому порядку доводитися до відома членів громадської ради шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті органу та в інший прийнятний спосіб.

Інформація про прийняте рішення має містити відомості про врахування пропозицій громадської ради або причини їх відхилення.

Сприяння проведенню громадською радою громадської експертизи діяльності органу виконавчої влади

Орган виконавчої влади надає **громадській раді, яка при ньому утворена,** сприяння у проведенні громадської експертизи відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 5 листопада 2008 р. № 976, у разі отримання від громадської ради:

- письмового запиту із зазначенням:
  - предмета, мети громадської експертизи;
  - переліку документів та інших матеріалів, необхідних для проведення громадської експертизи;
  - адреси, за якою надсилається відповідь на запит, або прізвища, ім'я, по батькові особи, уповноваженої одержати відповідь, її контактного телефону, електронної адреси;

- копії протоколу засідання, на якому було прийнято рішення про проведення громадської експертизи.

Інформація про діяльність громадської ради оприлюднюється органом виконавчої влади на своєму офіційному веб-сайті у спеціально створеній **окремій рубриці «Громадська рада»**

Наповнення рубрики «Громадська рада»

- **Установчі документи:**
  - положення про громадську раду;
  - регламент громадської ради (за наявності);
  - наказ про затвердження складу громадської ради;
  - протокол установчих зборів громадської ради.

- **Діяльність громадської ради:**
  - плани роботи громадської ради на кожний рік;
  - щорічні звіти про роботу громадської ради;
  - протоколи засідань громадської ради;
  - рішення громадської ради;
  - порядки денні засідань громадської ради та її робочих органів;
  - оголошення, анонси подій;
  - новини, повідомлення.

- **Структура та склад громадської ради:**
  - структура громадської ради;
  - керівний склад громадської ради;
  - склад робочих органів громадської ради.

- **Контактні дані громадської ради.**

Урядовий сайт «Громадянське суспільство і влада» для громадських рад

